

Προστακτική με αύξηση*

Γ. Παπαναστασίου: Το δεύτερο ζήτημα που τέθηκε είναι πώς θα οριοθετήσουμε το λάθος. Δηλαδή τι εννοώ μ' αυτό: είναι άλλου τύπου λάθος το **εγκαταστεκόμαστε** και άλλου τύπου λάθος το **αντέγραψε** ως προστακτική ή το **απέκτησε** ως προστακτική. Γιατί: το **εγκαταστεκόμαστε** είναι ένας ευκαιριακός σχηματισμός ενός, δύο, τριών ανθρώπων. Ναι μεν φτιαγμένος με κάποιους μηχανισμούς της γλώσσας αλλά παραμένει ένας ευκαιριακός σχηματισμός. Δεν θα τον ακούσουμε κάθε μέρα ούτε θα τον δημιουργήσουμε, ούτε δημιουργεί το παιδί ή οποιοσδήποτε πάντοτε τον ίδιο τύπο. Γι' αυτό και όλη αυτή η πληθώρα των τύπων για να πουν, ας πούμε, το πρώτο πρόσωπο, ξέρω 'γω, του πληθυντικού.

Το **αντέγραψε** όμως και το **απέκτησε** ως τύποι προστακτικής είναι η καινούρια προστακτική που πάει πάλι να δημιουργήσει – που δημιούργησε δηλαδή στην ουσία – η νέα ελληνική γλώσσα. Τη δημιούργησε, την ακούμε πολύ πιο συχνά απ' ό,τι ακούμε την προστακτική **αντίγραψε**, τη σωστή με βάση τα αρχαία.

Αρα λοιπόν τι γίνεται. Στην ουσία, η καινούρια γραμματική, μια καινούρια νεοελληνική γραμματική θα πρέπει να βάλει αυτούς τους τύπους - τον τύπο **αντέγραψε**, τον τύπο **απέκτησε** – να τους βάλει ως τύπους της προστακτικής και να γράψει από κάτω στην υποσημείωση ότι πρόκειται για νεότερους τύπους που έχουν καθιερωθεί σε αντικατάσταση των παλιότερων **αντίγραψε**, **απόκτησε** κτλ. Είναι δηλαδή εδώ το λάθος το οποίο έγινε σωστό εξαιτίας της ευρύτατης χρήσης.

Β. Μελικίδου: Με τον αντίστροφο μηχανισμό. Δηλαδή έχουμε ένα λόγιο στοιχείο, μια αύξηση, ουσιαστικά να δημιουργεί το νεοελληνικό τύπο και τον φιλοξενούμε... θα τον φιλοξενήσουμε ευχαρίστως σε μια σύγχρονη γραμματική. Είναι μια αντίστροφη κίνηση.

Γ. Παπαναστασίου, διευθυντής του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη]

Β. Μελικίδου, συνεργάτρια του ΙΝΣ για την αναθεώρηση του ΛΚΝ

**(απόσπασμα από την 1^η σεμιναριακή συνάντηση-συζήτηση του Συνδέσμου Φιλολόγων ν. Δράμας, 20 Φεβρουαρίου 2012, απομαγνητοφωνημένο από τον Σ.Γκ.)*